

Beste student,

Met deze Toolkit willen we je ondersteunen bij het bespreekbaar maken van toiletten voor iedereen op jouw mbo-instelling.

Uit de praktijk en onderzoek blijkt dat veel studenten zich niet altijd veilig of prettig voelen bij het gebruik van gescheiden toiletten. Als je dit merkt in je omgeving en/of je hebt er zelf last van, is het fijn om dit aan te kaarten bij het College van Bestuur.

Hoe je dit kunnen aanpakken:

- Breng het onderwerp op in de raad: bespreek waarom het belangrijk is en welke voordelen het heeft voor alle studenten.
- Gebruikt deze Toolkit: hierin vind je informatie en een voorbeeldbrief die je kan sturen naar het CvB. Zoek medestanders: het helpt om op te trekken met andere studenten, docenten of medewerkers die dit ook belangrijk vinden.
- Maak een plan: denk na over hoe je dit (stap voor stap) kan aankaarten, bijvoorbeeld door de brief te sturen naar het CvB en een gesprek aan te vragen.

Het kan spannend zijn om dit onderwerp aan te kaarten, maar weet dat er veel medestudenten zijn die er hetzelfde instaan. Door samen op te trekken, vergroot je de kans dat er iets verandert.

We hopen dat deze Toolkit je helpt om inclusieve toiletten op jouw school bespreekbaar te maken en uiteindelijk te realiseren.

Met vriendelijke groet,

JOBmbo

Hulp nodig bij de invoering van veilige toiletten of je ervaring delen?

→ Bereik ons via info@jobmbo.nl → Bereik Transgendernetwerk via info@transgendernetwerk.nl

Feedback geven? Graag!

Beste College van Bestuur,

Uit praktijk en onderzoek blijkt dat veel studenten zich niet altijd veilig of prettig voelen bij het gebruik van sekse-gescheiden toiletten op hun onderwijsinstelling. Voor sommige studenten leidt dit tot stress, vermindering van sanitaire voorzieningen en een gevoel van buitensluiting. Als studenten van deze school vinden wij het belangrijk dat iedere student zich welkom en veilig voelt op school. Daarom vragen wij uw aandacht voor de invoering van inclusieve toiletten. Wij stellen voor dat het College van Bestuur actief beleid voert om inclusieve toiletten te realiseren. Dit draagt bij aan een veiliger schoolklimaat waarin diversiteit wordt erkend. Om dit doel concreet te ondersteunen, doen wij de volgende voorstellen:

Acties korte termijn:

- Inventariseer samen met studenten en medewerkers welke toiletten eenvoudig kunnen worden aangepast.
  - Richt één of meerdere bestaande toiletten in als 'toegankelijk voor iedereen' zodat er meteen een alternatief beschikbaar is. Zie flyer voor ons advies.
- Zorg dat er in alle wc's menstruatieproducten en prullenbakjes aanwezig zijn.

Uiteindelijk moeten inclusieve toiletten standaard onderdeel worden van alle gebouwen van de instelling.

Wij hopen dat u onze zorgen en voorstellen serieus in overweging neemt en met ons in gesprek gaat over vervolgstappen. Samen kunnen wij ervoor zorgen dat onze instelling een plek blijft waar iedereen zich thuis kan voelen.

Met vriendelijke groet,

[Naam / Studentenraad / Ondertekenaars]

Hulp nodig bij de invoering van veilige toiletten?

→ Bereik ons via info@jobmbo.nl

→ Bereik Transgendernetwerk via info@transgendernetwerk.nl

Meer informatie?

→ Lees de bijgevoegde flyer: Iedereen oké op de WC!

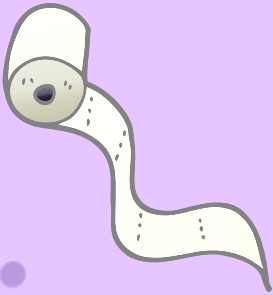
→ Lees de handreiking [Safe Plees](#)

→ Lees het artikel [Seksuele diversiteit in het beroepsonderwijs](#) van ECBO

→ Lees de [Handreiking hoger onderwijs](#) van Transgendernetwerk

IEDEREEN OKÉ OP DE WC!

Veilige
toiletten op
het MBO

Scholen hebben de verantwoordelijkheid om een veilige, gezonde leeromgeving te bieden. Gescheiden toiletten op (mbo)scholen zijn vaak een onveilige en ontoegankelijke plek voor studenten en medewerkers. Door een gebrek aan sociale controle en toezicht, vindt hier veel **pestgedrag** en **intimidatie** plaats. Deze toiletten dragen bij aan een gevoel van onveiligheid en leiden soms tot schrijnende situaties waar schoolpersoneel zich niet altijd van bewust is.

Sommige jongeren vermijden het toilet uit angst voor pesterijen of opmerkingen. Er zijn studenten die bijna niets drinken op school om het toilet maar niet te hoeven gebruiken met **directe gevolgen** voor hun gezondheid, concentratie en schoolprestaties.

**Maar
het kan
anders!**

Veilige toiletten

Veilige toiletten zijn algemeen toegankelijke toiletten op school. Deze toiletten kunnen gebruikt worden door **alle studenten** ongeacht gender, sekse of andere kenmerken van hun identiteit of expressie.

De toiletruimtes zijn toegankelijk maar de toilethokjes zelf zijn goed afgesloten. Het open karakter zorgt voor meer sociale controle en de privacy van eenpersoons hokjes is voor veel studenten prettig.

Waarom is het nodig?

Op het mbo zijn studenten grote delen van de dag op school, een onveilige toiletruimte heeft hierdoor een groter effect op hun dagelijks welzijn.

Ook ervaren **lhbtqi+ jongeren** op het mbo vaker negatieve reacties. Het is dus van essentieel belang om studenten een veilig toilet te bieden waar ze naartoe kunnen zonder spanning of ongemak.

De veilige toiletten zijn een belangrijke praktische stap die bijdraagt aan een veilige en toegankelijke schoolomgeving voor iedereen.

Wist je dat?

- 16% van de hetero jongeren, 25% van de homo, lesbische en bi+ jongeren, en 35% van de transgender en non-binaire jongeren wordt gepest in de toiletten op school.
- 79% van de trans en non-binaire jongeren gevoelens van onveiligheid ervaart in de toiletten en kleedkamers op school.
- Een volledig veilig en genderdivers toilet niet alleen een veilig gevoel geeft aan trans en non-binaire jongeren maar ook aan jongeren van kleur, neurodiverse jongeren en cisgender jongeren.

Onze grote boodschap: Advies

- ➔ Zorg voor **zo veel mogelijk algemeen toegankelijke veilige toiletten** op de mbo-instelling. In ieder geval op elke verdieping of vleugel één.
- ➔ **Verwijder de oude aanduidingen op de deuren**, op de buitenste deuren kan gewoon toiletten staan. De deuren van de hokjes kunnen aangeven of het zitten of staan is.
- ➔ Richt de hokjes in voor **individueel gebruik**, met een spiegel, prullenbakje en menstruatieproducten. Als het mogelijk is ook een fonteintje.
- ➔ Als de urinoirs in het zicht zijn, **scherm deze dan af** met een wandje. Als ze niet gescheiden zijn kun je dat doen met een scherm of aparte hokjes.
- ➔ Zorg dat de toiletten **goed onderhouden** worden en regelmatig schoongemaakt. Zo kan de hygiëne van de toiletten geen discussiepunt vormen.
- ➔ Het kan handig zijn om mensen te informeren over de veilige toiletten maar maak er **geen publiek discussiepunt** van en verwijst mensen met vragen naar de betreffende contactpersoon.

Mogelijke vervolgstappen:

- Is de gemeente eigenaar van het schoolgebouw? Verzoek deze dan in de herinrichting van de toiletruimtes te voorzien.
- Is er een algemene renovatie, verbouwing, of herbouw gepland? Dan kunnen de toiletten ook aangepast worden naar eenpersoons hokjes met eigen spiegel en fonteintje.

JOB **MBO**

€

**trans
gender
netwerk**

